

2024

immp
aactv
versta
ag

jaaroverzicht

investico
onderzoeksjournalisten

**Tien jaar
Investico.**

**Verdedig
de
rechtsstaat.**

Beste lezer,

2024 was voor Investico een meeslepend en bijzonder jaar. Naast het vieren van ons tienjarig jubileum voerden onze redacteuren, in samenwerking met regionale, nationale en internationale media, in totaal 25 onderzoeken uit.

We onderzochten waar de heetste huizen van Nederland staan en welke steden en ziekenhuizen niet voorbereid zijn op hevige regenval veroorzaakt door klimaatverandering. We namen het radicaal-rechtse netwerk Agenda Europe onder de loep en publiceerden in dit verband de jaarrekening van Forum voor Democratie, waaruit bleek dat er – wie had dat gedacht – geen geldstromen uit Moskou in vermeld werden. Verder wisten onze onderzoekers aan te tonen dat er in Nederland meer dan 125.000 mensen zijn die een heel jaar lang verslavende slaapmiddelen gebruiken. En we gaven inzicht in hoe Nederlandse ambtenaren omgaan met vernielingen door Israëliëse soldaten en kolonisten van projecten op de Westelijke Jordaanoever, die gefinancierd werden met Nederlands ontwikkelingsgeld.

Bijzonder was dat ook dit jaar ons onderzoek naar de fraudeopsporing door DUO impact bleef hebben. Het ministerie besloot om alle tienduizend studenten die de afgelopen jaren als fraudeur waren aangemerkt, te compenseren voor hun financiële schade. Het ministerie trekt daar 61 miljoen euro voor uit.

Meer op de achtergrond zichtbaar was de impact van ons onderzoek naar klassenjustitie in Nederland. Op een avond in Pakhuis de Zwijger gaven we een inkijkje in hoe het onderzoek grote beroering teweeg heeft gebracht onder rechters en advocaten. Het leidt tot een interne discussie die nog steeds loopt en die wij blijven volgen.

inleiding

Dit jaar sloten vijf nieuwe redacteuren zich bij ons aan, waardoor de redactie met 22 leden groter is dan ooit tevoren.

2024 was voor ons bovendien het jaar waarin we een campagne voerden om zoveel mogelijk Vrienden aan ons te binden. Bij de start van de campagne hoopten we stiekem op 1000 nieuwe Vrienden. Onze verwachtingen werden echter ruimschoots overtroffen toen de teller eind oktober de 5000 nieuwe donateurs passeerde. We zijn blij met al uw bijdragen, maar we zijn vooral enorm verheugd dat zoveel mensen ons weten te vinden en ons werk van zulk groot belang achten.

Dat biedt ons belangrijke steun, vooral in een tijd waarin journalistiek en kritisch onderzoek steeds meer onder druk staan. Dankzij die morele steun gaan we vol goede moed, energie en nieuwe ideeën het nieuwe jaar in!

In dit impactverslag leest u alles over de onderzoeken van het afgelopen jaar, de belangrijkste ontwikkelingen binnen onze organisatie en lichten wij vijf onderzoeken uit die de afgelopen tien jaar een bijzondere impact hebben gehad.

Thomas Muntz,
hoofdredacteur

Impact

25
onderzoeken

Dit jaar konden we een grote variëteit aan onderzoeken presenteren, zoals een verhaal over het nepnieuwsmedium Voice of Europe. Daags nadat de Tsjechische autoriteiten het netwerk hadden opgerold – omdat het een instrument zou zijn om geld onder Poetin-aanhangers in Europa te verdelen – konden wij laten zien dat het medium in Nederland opgericht was. Ook voerden we grote onderzoeken uit, waarbij we een katalyserende rol speelden voor verschillende regionale en internationale media, bijvoorbeeld over de heetste huizen in Nederland of stiekeme fossiele investeringen van ‘de groenste’ fondsen van Europa.

38
mediapartners

Nog nooit werkten we met zoveel regionale, nationale en internationale media samen. Internationaal hebben we dit jaar verschillende onderzoeken gedaan met Oost-Europese media. Den Haag Centraal was dit jaar een nieuwe regionale partner en landelijk werkten we voor het eerst samen met Zembla en NU.nl.

5731
nieuwe vrienden

Na een grote jubileumcampagne in oktober – waarvan het succes onze verwachting ver te boven ging – hebben we een recordaantal nieuwe Vrienden geworven. Vrienden zijn particulieren die onze organisatie steunen met een periodieke gift (maandelijks of jaarlijks), hun steun is voor Investico inmiddels onmisbaar.

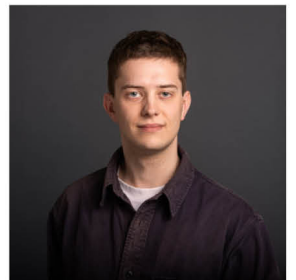
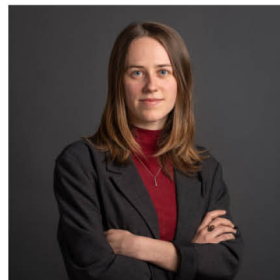
6
nominaties en
prijzen

De journalistieke vakjury van de Tegel nomineerde dit jaar ons onderzoek naar de fraudejacht van DUO en reikte de Tegel voor de beste datajournalistiek uit voor ons onderzoek naar fraude met landbouwsubsidies door boeren. Ons DUO-verhaal won de Loep, de belangrijkste prijs voor onderzoeksjournalistiek in Nederland en Vlaanderen. Ons stuk over scholen die in vervuilde lucht staan werd voor een Loep genomineerd. Investico-onderzoeken naar de vercommercialisering van lesmethoden in het basisonderwijs en, opnieuw, ons DUO-onderzoek werden genomineerd voor de Nationale Onderwijsprijs.

Nieuws

Vijf nieuwe collega's

Dit jaar stroomden uit ons opleidingstraject – de Masterclass Onderzoeksjournalistiek – vier nieuwe collega's door: Sofyan El Bouchtili, Naima Cornelia, Muriël Louman en Jaco Wilschut. Daarnaast sloot voormalig Argos-journalist Allart van der Woude zich aan bij onze redactie. Allart heeft zich in de loop van afgelopen jaar gespecialiseerd in internationale onderzoeken naar radicaal-rechtse netwerken, zoals Agenda Europe. Marieke Rotman en Michelle Salomons traden in loondienst toe tot onze stafredactie.

Investico gaat het land in

Samen met Pakhuis de Zwijger organiseerden wij dit jaar twee publieksavonden. Een in het voorjaar naar aanleiding van Masterclass-onderzoek naar de financialisatie van kunst en een tweede in het najaar over het thema klassenjustitie. Daar bleek de zaal vol te zitten met rechters die ter plekke met elkaar en de Raad van de Rechtspraak een verhitte discussie voerden over vooroordelen, klassen en discriminatie in de rechtspraak. In de Openbare Bibliotheek op het Neude in Utrecht organiseerden wij een geslaagde avond over de verhardende strijd om de Kameragenda.

Nieuwe fondsen

Welkom Stichting Coornhert en Stichting Goeie Grutten. Dank voor jullie steun: Adessium Foundation, ASN Foundation, Bavelstaete, Dioraphte, Fonds BJP, Fred Foundation, Gieskes-Strijbis Fonds, Jan Cornelia, Limelight, Pieter Bastiaan, Stimuleringsfonds voor de Journalistiek en De Versterking.

Rechtsstaat en rechtspraak

Hoe de stekker uit robotrechter e-Court werd getrokken

Commerciële rechtspraak en vonnissen uitgesproken door een algoritme ‘zonder misplaatste empathie’ – dat was het idee achter de private digi-rechtbank e-Court.

Miljoenen klanten van vrijwel alle zorgverzekeraars en internetwinkel Bol.com zouden per januari 2018 bij betalingsproblemen worden gedaagd voor de private ‘rechtbank’ e-Court. Uit onderzoek van Investico en Nieuwsuur bleek dat de organisatie hierbij een opmerkelijke werkwijze hanteerde. De robotrechter maakte uitspraken niet openbaar beschikbaar, ze werkte met een algoritme waar niemand bij kon en hield geheim welke arbiters op de procedure toezagen. Deze procedure bleek in strijd met het EU-consumentenrecht en, belangrijker, met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Dit is des te opmerkelijker omdat e-Court een ‘deal’ had gesloten met een echte rechtbank, namelijk die in Almelo. E-Court mocht alle ‘zaken’ die de commerciële arbiters beslisten doorsturen naar Almelo, waar de uitspraken na een zeer lichte toets een stempel van goedkeuring van een rechter kregen. Daarmee konden deurwaarders achter vermeende wanbetalers aan.

Onze bevindingen leidden tot veel verbazing binnen politiek en rechtspraak. De voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak noemde e-Court in de Nieuwsuur-uitzending ‘een groot en niet-transparant zwart gat’.

Na onze publicatie namen de Nederlandse gezamenlijke rechtbanken zich voor om e-Court onder de loep te nemen en de uitspraken van de arbiter – die de Almelose rechters zo makkelijk passeerden – steviger te toetsen. Maar aan dat onderzoek durfde het bedrijf niet mee te werken. E-Court stopte met het doen van uitspraken. Zo kwamen de activiteiten van de robotrechter stil te liggen.

[Lees hier het onderzoek](#)

Arbeid en armoede

Het wok-akkoord, een recept voor uitbuiting van Aziatische koks

Restaurants zijn in 2020 door coronalockdowns nauwelijks open geweest. Toch verstrekke de immigratiedienst IND sinds de coronauitbraak ruim vijfhonderd nieuwe werkvisa aan Aziatische migranten voor werk in Nederlandse keukens. De migranten landden op een verlaten Schiphol om daarna te ontdekken dat er soms helemaal geen werk voor hen was, of dat ze wegens corona veel minder betaald kregen dan beloofd. Dat bleek uit onderzoek van Investico in samenwerking met Trouw en De Groene Amsterdammer.

Maar de koks konden niet weg of terug naar huis omdat ze zich dikwijls diep in de schulden hadden gestoken om naar Nederland te komen. En alleen zolang ze in dienst waren, konden ze legaal in Nederland blijven. Deze speciale visumregeling, ook wel het 'wokakkoord' tussen Aziatische horeca en de Nederlandse regering genoemd, is een recept voor uitbuiting. Koks die op deze manier afhankelijk waren van hun werkgever, vertelden ons dat ze hun loon onder dwang direct van hun rekening moesten pinnen om het weer af te staan aan de werkgever. Anderen werden fysiek mishandeld.

De publicatie zorgde voor grote verontwaardiging in de Tweede Kamer, waarop de regering besloot het wokakkoord te schrappen en deze vorm van witgewassen mensenhandel direct stil te leggen.

[Lees hier het onderzoek](#)

Discriminatie en racisme

De discriminatoire fraudejacht van DUO

Dit onderzoek begon in 2023 met een ernstig vermoeden bij journalisten van het Hoger Onderwijs Persbureau (HOP) over de manier waarop DUO te werk ging bij fraudecontrole. Er gingen namelijk wel heel vaak dingen mis bij de jacht op fraudeurs met een uitwonende beurs. Daarop besloten we samen met het HOP, De Groene Amsterdammer en Trouw de fraude-opsporing van de studiefinancieringsorganisatie door te lichten.

We ontdekten dat inspecteurs studenten tot fraudeurs bestempelden op basis van gesprekken met burens of een kort huisbezoek, terwijl zij vooral bewijs verzamelden dat de beschuldiging ondersteunde en weinig bewijs dat de studenten zou ontlasten. In een kwart van de rechtszaken die wij analyseerden, besliste een rechter dat DUO onvoldoende grond had om te concluderen dat studenten fraudeerden.

Ook zagen wij opvallend veel zaken voorbij komen waar de 'verdachte' student een migratieachtergrond had. Dat was het moment om NOSop3 – dat een groot en divers kijkerspubliek heeft – aan boord te vragen. Samen met hen belden we ruim 80 advocaten die dergelijke zaken

behandelden. Zij lieten ons zien dat in 97% van de gevallen een beschuldigde student een migratieachtergrond had.

Dit was groot nieuws. Toenmalig minister Robbert Dijkgraaf besloot vrijwel direct om de fraudejacht én het onderliggende algoritme van DUO stil te leggen. Verschillende interne onderzoeken bewezen vervolgens wat wij aan de buitenkant al zagen: er was op grote schaal sprake van discriminatie. Bij iedere stap van het fraudeonderzoek waren studenten met een niet-Nederlandse achternaam oververtegenwoordigd.

Eind 2024 besloot het ministerie van Onderwijs om 61 miljoen euro uit te trekken en daarmee de naar schatting tienduizend gedupeerde studenten te compenseren.

[Lees hier het onderzoek](#)

Vogelvrij in de verzorgingsstaat

Het knip- en plakwerk van commerciële medische keurder Psyon

Wie meent recht te hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering moet zich laten 'afkeuren' bij het UWV. Omdat het UWV niet genoeg eigen artsen in huis heeft om alle keuringen zelf te doen, schakelt de uitkeringsorganisatie weleens een commerciële keurder in, zoals het bureau Psyon.

In de loop van 2021 kregen we enkele tips binnen over Psyon: het bureau zou wel heel erg vaak in het voordeel van het UWV beslissen.

Wij doken enkele maanden in de werkwijze van deze commerciële keurder en spraken met oud-medewerkers die verontrustende verhalen vertelden over hoe de keuring in zijn werk ging. Ook analyseerden wij de rechtszaken die digitaal doorzoekbaar waren op rechtspraak.nl. En daar viel ons iets op.

Wij troffen wel heel vaak dezelfde diagnose aan, en zelfs dezelfde formuleringen in heel verschillende medische dossiers. Nader onderzoek leerde dat de veelgebruikte diagnose 'ongespecificeerde aanpassingsstoornis' weliswaar in het handboek voor psychologen staat, maar eigenlijk nooit gebruikt wordt door GGZ-psychologen. Ook kwamen we erachter dat Psyon gebruik maakte van een 'leugentest' om te

'bewijzen' dat cliënten hun klachten overdreven. Samen met Trouw en De Groene Amsterdammer publiceerden wij onze bevindingen, die in de wereld van medische keurders en psychologen tot grote verontwaardiging leidde.

Zoals wij altijd doen, deelden wij de verantwoording van het onderzoek en onze resultaten gratis op onze website. Meestal worden deze documenten geraadpleegd door collega-onderzoekers en journalisten, of een enkele beleidsmaker die er zijn voordeel mee kan doen. Maar dit keer werd ons overzicht opgepikt door advocaten. Zij konden hun cliënten verder helpen door bij de rechter aan te tonen dat Psyon een discutabel track record had, waardoor zij vaak de zaak wonnen.

Dat had het einde van Psyon kunnen betekenen, ware het niet dat het bedrijf inmiddels verder gaat onder een nieuwe naam: 'Sazyes'. Dat is nog niet bij alle advocaten en rechters bekend. Omdat niet alle rechtszaken in Nederland digitaal worden gepubliceerd, hebben wij nog geen grote inventarisatie kunnen maken waaruit blijkt dat Sazyes/Psyon anders is gaan werken.

Heeft u tips over Sazyes? Dan kunt u ons altijd bereiken op redactie@platform-investico.nl

[Lees hier het onderzoek](#)

Milieu & klimaat

Wie zijn de piekbelasters van de stikstofvervuiling?

Het is een term die inmiddels al jaren het politieke debat over stikstof beheerst: piekbelaster, een boer die lokaal voor uitzonderlijk veel stikstofbelasting van de natuur zorgt. Maar wie zijn zij eigenlijk? En waar bevinden zij zich? Toen Investico in 2020 begon met dit onderzoek, wist eigenlijk niemand dat.

Belangrijker: het Ministerie van Landbouw wilde het ook niet weten. Wanneer een ministerie namelijk weet wie de piekbelasters zijn, dan komt het gericht, en misschien zelfs gedwongen, uitkopen opeens in zicht. Iets waar het ministerie om politieke redenen liever niet aan wilde beginnen.

Investico en mediapartners Trouw, De Groene Amsterdammer, De Gelderlander, De Stentor en Tubantia wilden het wel weten. Daarom startten we een groot data-onderzoek aan de hand van de vergunningenregisters, kaartensoftware QGIS en 'stikstofprogramma' AERIUS waarin boeren en overheid zelf de stikstofdepositie berekenen.

Op basis van de data maakten we een landkaart waarin de 25 zwaarste stikstofbelasters zichtbaar werden. Daaruit rolde het verbazingwekkende inzicht dat één kal-koenboer bij de Veluwe meer stikstofscha-

de veroorzaakte dan werd bespaard door het terugbrengen van de maximumsnelheid op snelwegen naar 100 kilometer per uur.

Belangrijk voor de impact van het onderzoek is dat het ministerie van Landbouw vervolgens een commissie instelde om de stikstofpiekbelasters in kaart te brengen. Hierbij baseerde de commissie zich grotendeels op de methodiek van de onderzoekers van Investico.

Het stikstofprobleem is (nog) niet opgelost, maar de overheid kon zich na het onderzoek niet langer verschuilen achter onwetendheid.

[Lees hier het onderzoek](#)

Februari

- P. 1 Nederland negeerde verzoeken EU over sancties Russisch internet

Maart

- P. 2 Ministerie bevestigt discriminatie bij fraudeopsporing DUO
- P. 4 Masterclassonderzoek: speculeren met kunst
- P. 6 ChristenUnie in verlegenheid
- P. 7 Pro-Russische hackersgroep eist cyberaanval in Nederland op
- P. 8 Russisch netwerk dat Europese politici omkoopt werd opgericht in Nederland

April

- P. 10 De useful idiots van Rusland en de jaarcijfers van Forum voor Democratie
- P. 11 Kabinet deed niks met waarschuwingen over falend vaccinatiestelsel
- P. 12 Duurzame fondsen beleggen in fossiel

Mei

- P. 13 Hoe de stemming omsloeg in de Vinex
- P. 14 Verslavende slaap- en kalmeringsmiddelen te lang voorgeschreven
- P. 14 Dubai Unlocked: Dubai blijft toevluchtsoord voor criminelen en witwassers
- P. 16 Duizenden militairen wachten te lang op veiligheidsscreening

Juni

- P. 17 Projecten om jongeren uit de criminaliteit te houden werken vaak niet
- P. 18 Zorgpersoneel verpleeghuis ervaart geen vermindering werkdruk door hulp mantelzorg
- P. 19 Bijna 40 duizend nieuwbouwwoningen te dicht bij drukke wegen
- P. 21 Ondanks adoptiestop nog 500 lopende procedures
- P. 22 UNRWA: Anti- Palestijnse desinformatie in de Kamer

Juli

- P. 23 2 miljoen ouderen wonen in huizen die in de zomer te warm worden

September

- [P. 25](#) Privacyschending door Uber was onderdeel van hun lobbystrategie
- [P. 26](#) De verborgen strijd om de Kameragenda

Oktober

- [P. 27](#) Klassenjustitie in Nederland
- [P. 29](#) Nederland onvoldoende voorbereid op hevige regen

November

- [P. 30](#) Hoe gemeentelijke agressieprotocollen lastige burgers buitenspel zetten
- [P. 32](#) Israël vernielde zeker 59 Nederlandse projecten op Westelijke Jordaanoever

December

- [P. 34](#) Nederland biedt vluchtelingen die door hun herkomstland bedreigd worden te weinig veiligheid
- [P. 36](#) Letselschade bij arbeidsmigranten

Nederland negeerde verzoeken EU over sancties Russisch internet

Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken negeerde verzoeken van de Europese Commissie over sancties op het Russische internet. Nederland heeft de sleutel in handen voor internationale sancties tegen het Russische internet. Nederland beheert wereldwijd een van de grootste digitale infrastructuren. Internetadressen voor 76 landen in Europa, het Midden-Oosten en Centraal-Azië zijn hier ingeschreven.

Aan de hand van openbare data analyseerden Investico samen met collega's van Bellingcat ruim duizend bedrijven, organisaties en overheidsinstanties die door een directe of indirecte verbinding met Nederlandse spelers het internet op kunnen. Investico vond bedrijven die direct gelinkt zijn aan autoritaire regimes en partijen die op internationale sanctielijsten staan. Zo leveren Europese internetproviders nog steeds diensten aan gesanctioneerde Russische banken, omstreden Iraanse en Chinese partijen en Russische bedrijven die de oorlog in Oekraïne faciliteren.

Maar de grenzen van het internet zijn, behalve een paar Europese regels zoals het verplicht blokkeren van kinderpornowebsites, dun geschetst. Ondanks sancties ziet Nederland geen heil in het verder beperken van het web. De Europese Commissie stuurde echter een jaar lang herhaaldelijk mails over de uitvoering van sancties, blijkt uit interne mails die Investico verkreeg na een beroep op de Wet open overheid (Woo) voor onderzoek.

Beeld: Trouw

Publicaties

Dit nieuws stond op de voorpagina van [Trouw](#), met verderop een achtergrondverhaal in [De Verdieping](#). [De Groene Amsterdammer](#) publiceerde een longread over het onderzoek. Bellingcat publiceerde een [explainer-artikel](#) over hoe je aan de hand van openbare data de infrastructuur van het internet kunt onderzoeken. [VRT nieuws](#) pikte het nieuws op en interviewde redacteur Michelle Salomons in de radio-uitzending.

4 mrt

Ministerie bevestigt discriminatie bij fraudeopsporing DUO

Studiefinancieringsorganisatie DUO maakte jarenlang gebruik van discriminerende criteria bij de opsporing van fraude met studiefinanciering. Hierdoor hadden studenten met een migratieachtergrond en mbo-studenten een onevenredig grote kans om te worden getroffen door fraudeonderzoek. Bovendien waren de fraudebeschuldigingen ook vaak onterecht, wat de studenten moeilijk konden aantonen vanwege omgekeerde bewijslast.

PwC onderzocht de fraudeselectie van DUO naar aanleiding van onderzoek dat Investico deed met NOSop3 en het Hoger Onderwijs Persbureau voor *De Groene Amsterdammer* en *Trouw* in 2023. Het PwC-onderzoek bevestigt wat we vorig jaar publiceerden. Onderwijsminister Robbert Dijkgraaf noemt de conclusies van het onderzoek van PwC 'pijnlijk' en biedt namens het kabinet excuses aan, onder meer in [het achtuurjournaal](#). De minister herhaalt deze bij de talkshow *Sophie & Jeroen*: 'Ik verwijt het mezelf en de Rijksoverheid dat we dit systeem in 2010 hebben ontworpen en daarna gewoon rechtdoor zijn gaan rijden.'

De conclusies van PwC worden breed opgepikt. Behalve *Trouw*, *De Groene Amsterdammer*, de [hogeschool en universiteitsbladen](#) en *NOS* namen ook andere media het nieuws over, zoals *NRC* een artikel over de bevindingen, *RTL Nieuws*, *NU.nl*, het *AD*, de *Telegraaf* en de *Volkscrant*.

Beeld: Trouw

Beeld: Sophie&Jeroen

Follow-up

In het weekend erop **publiceerde** *Trouw* een follow-up en interviewde bestuurskundige Bram Klievink over de uitkomsten van het onderzoek naar DUO. *NRC* **interviewde** Joyce Sylvester van de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme over de uitkomsten van het onderzoek naar DUO. Later die week schreef *NRC* nog een **follow-up** waarin het een paar getroffen studenten aan het woord liet en de voorzitter van JOB-MBO werd geïnterviewd.

Het socialmedia-account SnackPaper maakte twee filmpjes over ons onderzoek. Dit account maakt filmpjes over serieuze onderwerpen 'op een snackie manier' voor jongeren.

Schadevergoeding tienduizend studenten

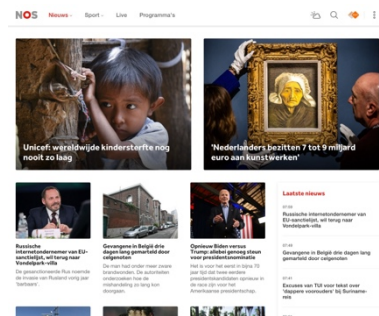
In november 2024 kondigt het kabinet compensatie aan voor tienduizend studenten vanwege de discriminerende fraudejacht van DUO en de onvolkomen bewijsvoering van fraude. Alle studenten die tussen 2012 en 2023 door studiefinancieringsverstrekker DUO zijn bestempeld tot fraudeur worden door het kabinet financieel gecompenseerd. Het gaat in totaal om ruim tienduizend (oud-) studenten. Het kabinet heeft hiervoor 61 miljoen euro vrijgemaakt. Onder de studenten zijn veel eerste-generatie studenten, wiens ouders niet gestudeerd hebben.

Masterclassonderzoek: speculeren met kunst

Kunst is de afgelopen jaren veranderd in een steeds gewilder financieel product. Steeds meer werken verdwijnen zo in een kluis of worden met recordwinsten verkocht op de veiling. Lang was het onduidelijk hoe groot deze kunstmarkt in Nederland was en hoe kunst een financieel product is geworden.

Uit het onderzoek van de Masterclass van Investico en de Groene Amsterdammer van 2023/2024 is gebleken dat Nederlandse particulieren inmiddels tussen de 7 en 9 miljard euro aan kunstbezit hebben, waarbij de hoeveelheid kunst dat zij in kunstopslagen bewaren groeit. De Belastingdienst, noch de Autoriteit Financiële Markten, heeft oog voor deze ontwikkelingen. Dit terwijl de vrijstelling van kunst in box 3 bijdraagt aan de toenemende vermogensongelijkheid. Door de financialisering van kunst stijgen de prijzen in de top van de markt, waardoor musea steeds minder toonaangevende kunstwerken kunnen aankopen én toonaangevende tentoonstellingen kunnen opzetten. Kunst wordt dus steeds onzichtbaarder, zo blijkt uit het onderzoek van de Masterclass van Investico en de Groene Amsterdammer van 2023/2024.

Het onderzoek werd gepubliceerd door [Investico](#) en [De Groene Amsterdammer](#). Het nieuws haalde verschillende media. Dat begon al vroeg in de ochtend op de dag van publicatie toen Charlie Ubbens het onderzoek bij [NPO Radio1](#) mocht toelichten. Het fragment werd de hele dag door herhaald in het NOS Journaal op de radio en op tv. Ook stond het nieuws 's ochtends vroeg al op de voorpagina van de [NOS-website](#) en op NOS Teletekst.

Beeld: NOS

Het verhaal kwam verder via ANP terecht bij diverse kranten (o.a. [NH Nieuws](#), [Het Parool](#) en [De Telegraaf](#)), werd besproken bij [BNR](#) en werd gretig gedeeld via sociale media. Onder andere door Laura van Geest, voorzitter van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Zij schreef een lovend stuk op haar [LinkedIn](#).

De dag erna verscheen er een cartoon met ons nieuwsfeit in de regionale dagbladen. Later in de week werd ons onderzoek gedeeld in de nieuwsbrief van [Madeleijn van den Nieuwenhuizen \(Zeikschrift\)](#), waarvan het instagram-account zo'n tachtigduizend volgers heeft, en verscheen ons cijfer over kunstbezit, 7 miljard euro, nog in Het *Financieele Dagblad*. Op 20 april werd datzelfde cijfer gebruikt voor een onderzoeksverhaal over kunst als investering bij [WNL: Stand van Nederland](#). Ook op de specialistische nieuwssite [TaxLive](#), die zich richt op belasting, financiën, audit, risico en regelgeving, werden bevindingen uit het onderzoek gedeeld.

Beeld: Regionale dagbladen

Uiteraard verscheen bij dit onderzoek ook [een podcast](#) van zowel Investico (Speurwerk) als *De Groene Amsterdammer*.

Discussie

Daarnaast organiseerden Investico en *De Groene Amsterdammer* een [avond bij Pakhuis De Zwijger](#) in de grote zaal over dit onderwerp. De avond bestond uit een presentatie over het onderzoek van Muriël Louman en Sofyan El Bouchtili en twee panelgesprekken met Olav Velthuis (Hoogleraar sociologie, economisch leven en cultuur aan de UvA), Cindy van de Luijtgaarden (Partner Deloitte, Art & Finance), Benno Tempel (Directeur Kröller Müller), Willem Baars (Kunsthistoricus en galeriehouder) en Alina Lupu (Post-conceptual artist en bestuurslid van Platform Beeldende Kunst). Na deze avond werd er in [Metropolis M](#) een uitgebreid opiniestuk gepubliceerd over de rol van musea in een gefinancierde kunstwereld, met het onderzoek als uitgangspunt.

ChristenUnie in verlegenheid

Een besloten mailgroep van de lobbyclub Agenda Europe was lange tijd een broeinest van racisme, homofobie en vrouwenhaat. Nu blijkt dat de ECPM, de europartij waarbij de ChristenUnie is aangesloten, een sleutelrol speelde.

Investico kreeg via een gelekte mailbox een inkijkje in de verborgen activiteiten van de europartij European Christian Political Movement (ECPM), waar de ChristenUnie bij is aangesloten. De mailgroep die we konden inzien, was het belangrijkste communicatiekanaal van Agenda Europe, een lobbyclub met zo'n vierhonderd leden uit dertig landen, waar verschillende ECPM-leden zich voor inzetten.

Het lek bevat bijna vierduizend e-mails met strategische discussies, uitnodigingen voor evenementen en (juridische) adviezen van de lobbygroep tussen 2013 en 2019. We zien hoe er allianties worden gezocht met iedereen die tegen vrouwen- en homorechten is, zelfs in Rusland. We vinden een bonte verzameling deelnemers, waaronder hate groups, en mails vol racistische, homofobe en xenofobe uitspraken.

Een sleutelrol blijkt weggelegd voor ECPM. Deze blijkt niet alleen een van de financiers van de lobbygroep, maar ook de drijvende kracht achter de besloten mailgroep.

ChristenUnie neemt afstand

ChristenUnie en ECPM zeggen in een gezamenlijke verklaring de rol van ECPM 'te betreuren'. ECPM: "Na 2019 is de partij van karakter veranderd en functioneert minder als een lobby-partij. (...) We houden ons nu alleen nog met Europese politiek bezig en daarin past Agenda Europe niet". ChristenUnie laat weten dat uitingen in de mailgroep werden gedaan op persoonlijke titel.

Beeld: Groene Amsterdammer

Het onderzoek werd uitgevoerd en gepubliceerd in samenwerking met journalisten van het Britse [Open Democracy](#), het Zweedse [Dagens ETC](#), het Kroatische [Portal Novosti](#) en het [Poolse Onet](#) en [De Groene Amsterdammer](#). Redacteuren Marieke en Romy waren te gast bij Kees van den Bos in [de podcast van De Groene Amsterdammer](#).

Pro-Russische hackersgroep eist cyberaanval in Nederland op

Eind maart zorgt een cyberaanval ervoor dat de websites van vier Nederlandse provincies platlagen. Investico ontdekte dat deze aanval werd opgeëist door de pro-Russische hackgroep NoName. Die groep schreef in haar Telegramkanalen dat de DDoS-aanval, die de websites van de provincies Groningen, Noord-Brabant, Noord-Holland en Overijssel onbereikbaar maakte, een vergelding zou zijn voor nieuwe Nederlandse steunbeloften aan Oekraïne.

NoName claimde het afgelopen jaar 63 cyberaanvallen op essentiële dienstverleners in Nederland, blijkt uit een analyse van Investico samen met De Groene Amsterdammer. De groep 'reageert' steeds expliciet op steunacties voor Oekraïne vanuit Nederland.

We publiceerden ons nieuwsverhaal in [De Groene Amsterdammer](#) en [Trouw](#). Het werd overgenomen door [Omroep Brabant](#), de Groningse omroep [OOG](#), het [Brabants Dagblad](#), [De Stentor](#) en [De Gelderlander](#). Ironisch genoeg werd het nieuws ook weer gedeeld in de Telegram-groepen van NoName zelf.

В прошлый понедельник в результате кибератаки были заблокированы веб-сайты четырех голландских провинций. По данным исследования Investico, хотя эта атака все еще была в самом разгаре, о ней записано в группе Telegram пророссийская хакерская группа NoName. DDoS-атака, в результате которой веб-сайты провинций Северный Брабант, Гронинген, Северная Голландия и Оверijssel стали практически недоступными, считается ответом на новые обещания поддержки Украине. «Пока Нидерланды перебрасывают самолеты в Украину, мы шлем «DDoS-приветствия», — пишет хакерская группа в Telegram.

Investico получил доступ к этой группе в Telegram, в которой каждый день заявляют о кибератаках на западные сайты. Хакерский коллектив под полным названием NoName057(16) был основан после вторжения России в Украину в 2022 году и утверждает, что осуществляет атаки на «украинские проамериканские СМИ». Сейчас он также переносит свои действия на страны НАТО, включая Нидерланды. Группа делает это скоординированными действиями, в ходе которых сотни компьютеров одновременно бомбардируют сайт запросами, в результате чего он становится перегруженным и недоступным для обычных пользователей.

«В половине седьмого утра мы заметили, что веб-сайт не работает», — рассказал о нападении представитель провинции Северная Голландия Боб Баккер. «Это продолжалось примерно до пяти часов дня. Наши внутренние системы работали, но **яггетни, например, не могли подать заявку на субсидию**». Гронинген говорит, что DDoS-атаки происходят почти каждый день, но обычно их отравляют так называемые «DINOS-мои». Однако на этот раз на провинциальном сайте **оказалось так много нежелательных посетителей, что этих мер оказалось недостаточно**. То же самое относится и к Северному Брабанту, где сейчас рассматриваются дополнительные меры для предотвращения повторения ситуации.

Beeld: NoName

Russisch netwerk dat Europese politici omkoopt werd opgericht in Nederland

Nadat de Tsjechische inlichtingendienst eind maart onthult dat desinformatiewebsite Voice of Europe fungeert als doorgeefluik voor financiële transacties tussen het Kremlin en Nederlandse politici., wordt een oud onderzoek van Investico opnieuw actueel.

De *Groene Amsterdammer* en Investico [publiceerden](#) al in 2019 een onthullend onderzoek naar Voice of Europe, waarover PVV-leider Geert Wilders destijds zei het 'elke dag' te lezen en er 'veel inzichten' uit te halen. Het online medium, dat zijn eigenaars en journalisten niet kenbaar maakte, bleek onder andere eigendom te zijn van de Nederlandse ondernemer Erik de Vlieger. Inmiddels is de website namelijk, aldus de Tjechische inlichtingendienst, eigendom van een Oekraïense oligarch en vertrouweling van Vladimir Poetin. Via het netwerk zouden Europese politici honderdduizenden euro's ontvangen hebben in ruil voor pro-Russische standpunten rond de Oekraïne-oorlog.

In een nieuws-follow-up schrijven [Investico](#) en *De Groene Amsterdammer* dat De Vlieger het medium enkele jaren terug naar eigen zeggen aan een 'Tsjechische partij' verkocht. De AIVD laat in een reactie op de bevindingen van de Tsjechische inlichtingendienst weten dat politici die zich omkopen het Nederlandse staatsbelang ondergraven. Deze redactie roept weer vele nieuwe vragen op.

Als Nederlandse 'Voice of Europe'-kenners krijgt Investico veel mediaverzoeken. De NOS komt langs bij en interviewt Linda van der Pol voor het [Achtuurjournaal](#). Linda vertelt ook over Voice of Europe bij [Nieuws en Co](#) op NPO Radio 1. Coen van de Ven wordt geïnterviewd door [Nieuwsuur](#) en schuift 's avonds aan bij [talkshow Sophie en Jeroen](#). Diverse

Beeld: Groene Amsterdammer

Nederlandse media verwijzen naar ons onderzoek, waaronder [NRC](#), [RTL Nieuws](#), [het Parool](#), [het Reformatorisch Dagblad](#), [het Algemeen Dagblad](#), [De Limburger](#), [PZC](#) en [Raam op Rusland](#). Ook Europese media weten het onderzoek te vinden, waaronder [Babel](#) (Oekraïne).

Kamerdebat

In de Tweede Kamer volgt een [debat](#) over Russische inmenging, naar aanleiding van de onthullingen vanuit Tsjechië, mede met vragen op basis van ons onderzoek.

9 apr

De useful idiots van Rusland en de jaarcijfers van Forum voor Democratie

In de nasleep van de onthullingen over Voice of Europe wordt vooral gezocht naar wélke politici precies betaald zijn in ruil voor anti-Oekraïense en pro-Russische standpunten – iets waar de Nederlandse inlichtingendienst vooralsnog geen uitspraken over doet.

[Investico](#) en [De Groene Amsterdammer](#) publiceren daarop een analyse waarin we betogen dat het antwoord op die vraag niet het zicht mag ontnemen op de beïnvloeding die allang plaatsvindt. In ons onderzoek laten we – onder andere aan de hand van Voice of Europe en Forum voor Democratie – zien hoe Russische beïnvloedingsoperaties in elkaar zitten: bovenal opportunistisch.

Beeld: Groene Amsterdammer

Ook publiceren we als eerste de [jaarcijfers](#) van Forum voor Democratie uit 2016, het jaar waarin FVD nog een denktank was en campagne voerde tegen het associatieverdrag met Oekraïne en daarover een referendum organiseerde. FVD-opponenten vragen al jaren om die cijfers, maar Baudet weigert die af te geven, hoewel er geen donaties uit Rusland uit op te maken zijn.

Het nieuws over de jaarcijfers wordt overgenomen door een groot aantal media, waaronder de [NOS](#), [NRC](#), [Trouw](#), [NU.nl](#), [RTL Nieuws](#), [Hart van Nederland](#), [Business Insider](#) en [PowNed](#). Later in het jaar volgde bij Investico een overkoepelende [Speurwerk-aflevering](#) over pro-Kremlin- en anti-abortusbeïnvloeding in de Nederlandse politiek, waarin Linda over Russische beïnvloeding van Nederlandse politici vertelt.

24 apr

Kabinet deed niks met waarschuwingen over falend vaccinatiestelsel

Het kabinet weigert in te grijpen in de manier waarop het Rijksvaccinatieprogramma wordt georganiseerd. Dat laat een woordvoerder van het ministerie van Volksgezondheid weten na vragen van Investico.

In het voorjaar van 2024 sloegen oude ziekten zoals mazelen en kinkhoest opnieuw toe in Nederland. Investico vroeg zich af hoe dat kon gebeuren. Sinds 1957 hebben we immers een Rijksvaccinatieprogramma. We ontdekten dat het Rijk zich gaandeweg heeft teruggetrokken uit wat de beste preventiemaatregel tegen infectieziekten is.

Terwijl de vaccinatiegraad gestaag daalde, hevelde het Rijk in 2019 de verantwoordelijkheid voor de inentingen van jonge kinderen over op gemeenten en is het niet van plan opnieuw centrale regie te nemen. Al in 2021 werd gewaarschuwd dat die aanpak in crisistijd 'vroeg of laat een keer fout' zou lopen.

We publiceerden ons onderzoek in [De Groene Amsterdammer](#) en op de website van [Investico](#). Het artikel wordt gedeeld onder jeugdartsen, onder andere via een LinkedIn-post van branchevereniging [AJN Jeugdartsen](#).

Duurzame fondsen beleggen in fossiel

Investeringsfondsen noemen zichzelf massaal ‘duurzaam’ of ‘groen’. Maar ruim de helft van de fondsen met een variatie op ‘duurzaamheid’ in de naam, blijkt toch in olie, gas of kolen te beleggen. De Europese toezichthouder voert later in 2024 regels in om dit te verbieden.

Dit project is het derde deel van de Great Green Investment Investigation, een samenwerkingsverband dat Investico met Follow the Money opzette, en waar negen toonaangevende Europese media aan meedoen. Met een zelfgeschreven Python-script analyseerden we de beleggingsportfoli'o's van 1.277 fondsen met woorden als ‘duurzaam’ en ‘ESG’ in de titel. We vergeleken die met lijsten van fossiele bedrijven. Het onderzoek leidde tot de volgende publicaties

Naar aanleiding van het onderzoek publiceerden we het nieuws in [Trouw](#) en een longread in [De Groene Amsterdammer](#). De collega's van Follow the Money publiceren hun [verhaal](#) op hun website. De Europese partners publiceren allen hun eigen verhalen. Lezers van [Le Monde](#) (Frankrijk), [Handelsblatt](#) (Duitsland), [El País](#) (Spanje), [De Tijd](#) (België), [Der Standard](#) (Oostenrijk), [Børsen](#) (Denemarken), [IRPIMedia](#) (Italië) en [Luxembourg Times](#) (Luxemburg) lezen de publicatie in de krant.

Redacteur Emiel Woutersen vertelt op de dag van publicatie over het onderzoek bij NPO [Radio 1](#), en het nieuws wordt overgenomen door [De Volkskrant](#), [NU.nl](#), [RTL Nieuws](#), [het Nederlands Dagblad](#) en [De Telegraaf](#), en door [Het Nieuwsblad](#) in België. Het Internationaal Consortium van Onderzoeksjournalisten (ICIJ) [raadt](#) het stuk op X aan.

Toezichthouder neemt contact op

De week na publicatie neemt de Europese toezichthouder ESMA contact met ons op. Zij werken aan Europese regels tegen greenwashing en reageren enthousiast op onze publicaties. Ze stellen gedetailleerde vragen over onze methodologie en overwegen delen daarvan over te nemen in hun eigen proces. Ten slotte krijgen we verschillende mails van advocatenkantoren die namens investeerders rechtszaken voorbereiden tegen deze fondsen wegens misleiding.

Beeld: Groene Amsterdammer

Hoe de stemming omsloeg in de Vinex

De verkiezingsuitslag was een enorme ruk naar rechts. Waar het aandeel rechts-radicale stemmen tijdens voorgaande verkiezingen vrij stabiel was, nam dat nu sterk toe. Wilders won in de gebieden waar hij altijd al groot was, maar bereikte ook de reguliere wijken in grote en middelgrote steden. Hoe kon de stemming in de Vinex zo omslaan?

Voor dit onderzoek sloegen we de handen ineen met de collega's van *De Groene Amsterdammer*. We analyseerden de stemresultaten van de afgelopen vijf verkiezingen in alle Vinex-wijken in Nederland en spraken met bewoners om te begrijpen waarom deze verschuiving plaatsvond. We ontdekten dat de Vinex (voorheen tevreden VVD-land) percentueel zelfs meer PVV stemde dan Nederland als geheel. Om die omslag te verklaren doken we in CBS-statistieken: is er de afgelopen tien jaar iets veranderd om de ontevredenheid te kunnen verklaren? Wat opvalt is met name een gebrek van correlaties: de veranderingen in demografie, inkomen, en bijvoorbeeld huizenprijzen en aantallen auto's kunnen de PVV-stem niet verklaren. We horen van bewoners en experts hoe de Vinex zich afzet tegen de culturele waarden van de 'grote stad', en vrezen voor het verlies van verworven welvaart.

Beeld: Groene Amsterdammer

We publiceren het onderzoek in [De Groene Amsterdammer](#), en worden prompt opgepikt door Geert Wilders, die op X de cover van *De Groene Amsterdammer* [deelt](#) met daarbij de boodschap dat de 'PVV er ook 100% is voor de hardwerkende middenklasse!!'.

Investico-redacteur Romy van Dijk en Groene-redacteur Lize Geurts vertellen over het onderzoek in de [podcast](#) van *De Groene Amsterdammer*, en in Spui25 vertelt Investico-redacteur Emiel Woutersen samen met de collega's van *De Groene Amsterdammer* over het onderzoek tijdens een speciaal daarvoor georganiseerd [evenement](#). Het stuk wordt nauwgezet gelezen in politiek Den Haag en meerdere politici, waaronder CDA-leider Henri Bontenbal, vragen om de geannoteerde versie.

Verslavende slaap- en kalmeringsmiddelen te lang voorgeschreven

Honderdduizenden Nederlanders gebruiken veel te lang verslavende slaap- en kalmeringsmiddelen. Na twee weken zouden patiënten eigenlijk met deze medicijnen moeten stoppen, maar ze krijgen vaak nog maandenlang herhaalrecepten. Ruim 125.000 mensen slikken de pillen zelfs langer dan een jaar.

Dat komt omdat huisartsen niet goed weten hoe ze de middelen moeten afbouwen. Investico sprak met verschillende patiënten die grote moeite ervaren met stoppen met de medicijnen. Ze zoeken hun heil in Facebookgroepen voor lotgenoten waar ze elkaar proberen te helpen afbouwen.

We publiceerden de gebruikerscijfers in [Trouw](#). Er verscheen ook een achtergrondverhaal in de Verdieping van [Trouw](#) en in [De Groene Amsterdammer](#).

Het verhaal werd overgenomen door verschillende media: [RTL.nl](#), het [Reformatorisch Dagblad](#), [LINDA.nl](#), [Flair.nl](#), [Max Vandaag vroeg in de uitzending aan Dokter Ted](#) hoe mensen van verslavende slaapmiddelen kunnen afkomen. Op de dag van de publicatie vertelde Bijou van der Borst bij [NPO Radio 1](#) met Astrid Kersseboom over het onderzoek.

Beeld: NPO Radio 1

Woensdagavond maakte [EenVandaag](#) een reportage naar aanleiding van de cijfers.

Een paar dagen na de publicatie schreef de redactie een commentaar in *Trouw*: [Huisarts moet aan de bak met benzo's](#). Een paar weken later schreef het *AD* een artikel op basis van onze cijfers en noemde Investico ook: [Slaapmiddelen niet zo onschuldig als ze lijken: 'Zijn zeer verslavend'](#).

Maanden later in november maakte het EO-programma 'Dit is de kwestie' een aflevering ([Pijn of Pillen?](#)) over het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen in Nederland. In de uitzending en ook in het [nieuwsartikel op de website](#) worden de

cijfers van Investico genoemd om aan te geven hoeveel mensen in Nederland verslaafd zijn.

14 mei

Dubai Unlocked: Dubai blijft toevluchtsoord voor criminelen en witwassers

Anderhalf jaar geleden onthulden De Groene Amsterdammer en onderzoeksplatform Investico al hoe Nederlanders uit zowel de boven- als de onderwereld hun geld graag stallen in appartementen in Dubai. Het emiraat beloofde de afgelopen jaren beterschap: de regering zou voor het eerst belasting gaan heffen, makelaars zouden beter gaan controleren waar het geld van hun klanten vandaan komt.

Uit nieuwe gelekte data blijkt dat daarvan weinig terechtgekomen is. Dubai is nog steeds een toevluchtsoord voor superrijken, supercriminelen en alles daartussenin. Het lek geeft inzicht in wie de eigenaars van honderdduizenden panden in Dubai zijn. Investico werkte samen met [72 media](#) uit de hele wereld, en publiceert een longread en een [nieuwsbericht](#) in [De Groene Amsterdammer](#). Over het lek publiceerden niet alleen [Le Monde](#), [Der Spiegel](#), [OCCRP](#) en [The Times](#), maar bijvoorbeeld ook het Indonesische [Tempo](#), het Kazachse [Vlast](#) en [Diario Rombe](#) uit Equatoriaal-Guinea. De lijst bevat ruim duizend Nederlandse vastgoedbezitters, wier bezit een minimaal gezamenlijke geschatte waarde van zeshonderd miljoen euro heeft.

Er werden meer dan zestig criminelen en verdachten aangetroffen, zoals de Ierse vermeende kartelbaas Daniel Kinahan, Karl Greenwood, medeoprichter van het cryptobedrijf OneCoin dat zijn klanten oplichtte, en de Nederlandse vermeende drugsbaron Jos Leijdekkers, beter bekend als 'Bolle Jos'. Ook minder bekende Nederlandse onderwereldfiguren, zoals Jamal B., van wie sinds zijn ontvoering in 2020 niets meer is vernomen, staan als vastgoedbezitter op de lijst.

Duizenden militairen wachten te lang op veiligheidsscreening

Ruim zesduizend (aspirant-)militairen moesten vorig jaar te lang wachten op hun veiligheidsscreening. Daardoor konden zij niet meteen beginnen aan hun baan bij Defensie of gepromoveerd worden. Dertig procent van de ruim 21.000 aanvragen duurde langer dan de wettelijke termijn van acht weken, terwijl er is afgesproken dat dit maximaal tien procent mag zijn.

Meer dan 270 (aspirant-)militairen moesten in 2023 zelfs langer dan een half jaar wachten op het besluit over het veiligheidsonderzoek naar hun achtergrond. Dat blijkt uit cijfers die zijn opgevraagd door Investico voor Trouw en De Groene Amsterdammer. Investico onderzocht de wederopbouw van het leger nu er na decennia van bezuinigingen eindelijk weer geld voor Defensie is. Het onderzoek verscheen als een longread in *De Groene Amsterdammer*. *Dagblad Trouw* publiceerde een nieuwsbericht over het aantal nieuwe militairen dat te lang moeten wachten op hun veiligheidsscreening.

Beeld: Groene Amsterdammer

5 jun

Projecten om jongeren uit de criminaliteit te houden werken vaak niet

Om jongeren uit de criminaliteit te houden, zetten gemeenten in opdracht van het Rijk programma's op. Naar schatting dertig miljoen euro die gemeenten jaarlijks van het ministerie krijgen, gaat naar niet-onderbouwde interventies. Dat is problematisch omdat deze projecten veelal niet werken en mogelijk zelfs schadelijk zijn. Programma's die wel wetenschappelijk zijn onderbouwd, gebruiken gemeenten daarentegen nauwelijks.

De geldpotten vanuit het Rijk laten een markt ontstaan waarin commerciële partijen en zelfs universiteiten gemeenten met niet-onderbouwde claims proberen te overtuigen hun projecten te kopen. Zo claimt hoogleraar Hanna Swaab van de Universiteit Leiden dat haar programma, het PIT, in 70% van de gevallen het probleemgedrag van kinderen kan normaliseren. Het onderliggende onderzoek blijkt niet te voldoen aan de wetenschappelijke vereisten.

Kamermotie

Het onderzoek verscheen als een longread in [De Groene Amsterdammer](#) en als achtergrondverhaal in [Trouw](#). Beide media publiceerden ook een [nieuwsbericht](#) over het aantal projecten voor jongeren die niet blijken te werken.

Kamerlid Mutluer verwees naar ons onderzoek in een [wetgevingsoverleg](#) van de commissie voor Justitie en Veiligheid en diende [een motie](#) in. Ook [Binnenlands Bestuur](#), het vakblad [Thuiszorg](#) en forensisch centrum [De Waag](#) verwezen naar ons onderzoek.

13 jun

Zorgpersoneel verpleeghuis ervaart geen vermindering werkdruk door hulp mantelzorg

Verpleegkundigen en verzorgenden in het verpleeghuis zijn blij met hulp van familie, maar ervaren geen vermindering van werkdruk. Meer dan de helft van het ondervraagde zorgpersoneel zegt dit in een enquête onder vierhonderd verzorgenden en verpleegkundigen samen met beroepsvereniging Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN).

De ouderenzorg kampt met grote personeelstekorten en lange wachtlijsten. Daardoor zijn mantelzorgers de laatste jaren meer in het verpleeghuis gaan zorgen. Meer hulp van familie en vrijwilligers wordt gezien als middel om de crisis in de ouderenzorg het hoofd te bieden. 'We moeten gaan leren het samen te gaan doen', zei minister van langdurige zorg Conny Helder hierover vorig jaar in Trouw.

Publicaties

Het onderzoek verscheen als longread in [De Groene Amsterdammer](#) en een nieuwsbericht in [Trouw](#). Verder nam beroepsvereniging [V&VN](#) het nieuws over en maakte er een eigen bericht van.

Ook NPO Radio1 besteedde er in het ochtendbulletin aandacht aan. Er werd een item van gemaakt waarin ze belde met hoogleraar acute ouderenzorg Bianca Buurman (van personeelsvereniging V&VN) voor duiding. Ook in het ochtendjournaal op televisie werd het nieuws overgenomen.

Bijna 40 duizend nieuwbouwwoningen te dicht bij drukke wegen

De komende elf jaar worden bijna 40.000 woningen te dicht bij drukke wegen gebouwd. De lucht is er te vervuild en voldoet niet aan de gezondheidsrichtlijn van de GGD. Zo adviseert de GGD minimaal 150 meter afstand te houden van een snelweg, minimaal 50 meter afstand van een drukke buitenstedelijke weg en 25 meter van een drukke binnenstedelijke weg. Als huizen dichterbij worden gebouwd is er een verhoogd risico voor de volksgezondheid.

Dat blijkt uit onderzoek van Investico in samenwerking met tv-programma [Eenvandaag](#), [De Gelderlander](#), het [Noordhollands Dagblad](#), [Vers Beton](#), [Tubantia](#), [de Stentor](#) en de onderzoeksredactie Brabant. Alle regionale partners maakten verhalen toegespitst op hun verspreidingsgebied. Investico schreef nieuws en een longread voor [De Groene Amsterdammer](#) en een nieuwsbericht en achtergrondverhaal voor de verdieping voor dagblad [Trouw](#). Ook andere media nemen het nieuws over, waaronder [NRC](#), [nu.nl](#) en het [vastgoedjournaal](#). Ook publiceren verschillende samenwerkende regionale media vervolgvragen, bijvoorbeeld, [BN De Stem](#), [PZC](#) en het [Leidsch Dagblad](#) over een gebied dat vanwege nabijheid bij een drukke weg niet geschikt wordt geacht voor woningbouw en de raad hier zorgen over heeft. Het Longfonds besteedde [op hun website](#) aandacht aan onze publicatie.

Beeld: Gelderlander

Discussie in gemeenten

De publicaties geven aanleiding tot discussies in gemeenten. Bijvoorbeeld in Apeldoorn, waar raadsleden Robert Jan Jonker en Bouwien ten Bokum van D66 naar

aanleiding van ons artikel [schriftelijke vragen](#) indienen. Of in Maastricht, waar naar aanleiding van onze berichtgeving er [kritische vragen gesteld over een vergunning](#) voor nieuwe woningen idoor de SP en de Liberale Partij Maastricht.

EenVandaag heeft van de dataset een [doorzoekbare kaart](#) gemaakt, die ook door veel van de samenwerkende regionale kranten online werd geplaatst. Journalist Jolanda van de Beld werd uitgenodigd om te vertellen over dit onderzoek in de [radio-uitzending van Eenvandaag](#), op de dag van publicatie.

22 jun

Ondanks adoptiestop nog 500 lopende procedures

Ondanks de aangekondigde stop op internationale adopties maken nog 500 Nederlandse ouders kans op een adoptiekind. En dat terwijl de werkwijze in adoptielanden, die door Nederland zijn goedgekeurd om uit te adopteren, nogal wat vragen oproept.

Samen met tv-programma Zembla, de Vlaamse freelance journaliste Lotte Debrauwer (Knack, MO*Magazine), de Hongaarse journaliste Zita Szopko (Atlaszo) en de Bulgaarse journalist Stanimir Vaglenov (24Chasa) deden we onderzoek naar adopties uit Europese landen. We ontdekten dat de adoptieprocedures in Bulgarije en Hongarije weliswaar correct waren opgeschreven in de rapporten opgesteld door het ministerie van Justitie en Veiligheid, maar dat dit ook een volkomen papieren werkelijkheid was. In beide landen bevestigden deskundigen en ngo's dat in werkelijkheid verschillende afspraken en regels niet werden opgevolgd.

Tv-programma Zembla besloot in Bulgarije te gaan filmen. Investico richtte zich meer op Hongarije. Daar waren de verschillen in de gepubliceerde rapporten van Justitie en interne versies van hetzelfde rapport (die na woo-verzoeken waren gepubliceerd) dusdanig groot dat het de vraag opriep wat hier precies was gebeurd.

Het onderzoek leidde tot publicaties in het weekend van 22 juni in Nederland en België. Investico schreef stukken ([1](#), [2](#)) voor dagblad *Trouw* en *De Groene Amsterdammer*. Ook maakten we een [aflevering](#) van *Speurwerk*. Zembla [zond](#) haar reportage uit op zondag 23 juni. *Knack* [publiceerde](#) ook op zaterdag de 22e. Op diezelfde ochtend schoof Evelien Vehof van Zembla aan bij het NPO [Radio1-journaal](#) van de NOS om te vertellen over het onderzoek. Ook de [Volkskrant](#) en [NRC](#) namen het nieuws over. Later [publiceerde](#) 24Chasa in Bulgarije ook een verhaal over adopties naar Nederland.

Druk op minister

De publicaties waren aanleiding voor meer dan 50 belangenorganisaties om de minister op te roepen om volledig te stoppen met adopties. Dat deden ze op 24 juni in het radio-programma [De Nieuws BV](#).

UNRWA: Anti-Palestijnse desinformatie in de Kamer

Toen Israël de hulporganisatie UNRWA beschuldigde van banden met Hamas was dat voor Nederland reden om de steun stop te zetten. Maar waar is het bewijs? Het is niet voor het eerst dat desinformatie over UNRWA de Kamer bereikte.

Oud-minister Geoffrey van Leeuwen verspreidde na 7 oktober 2023 berichten van islamofobe, anti-Palestijnse en extreemrechtse accounts met desinformatie over de Gaza-oorlog op X. Hij deed dit voordat hij namens de VVD in december aantrad als plaatsvervanger voor de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS). Vlak voor zijn aantreden werden deze berichten verwijderd. Dat blijkt uit gelekte screenshots van de verwijderde berichten die Investico in handen kreeg.

Naast de gelekte berichten maakte Investico-journalisten een reconstructie van hoe Nederland besloot de UNRWA-gelden stop te zetten, en wat daaraan voorafging. UNRWA blijkt al jaren het doelwit van een internationale laster- en nepnieuws campagne. Ook in Nederland wordt de hulporganisatie al zeker vijftien jaar in twijfel getrokken op basis van desinformatie en ongegronde beschuldigingen, blijkt uit een analyse van Kamervragen, moties en debatten in de parlementaire archieven.

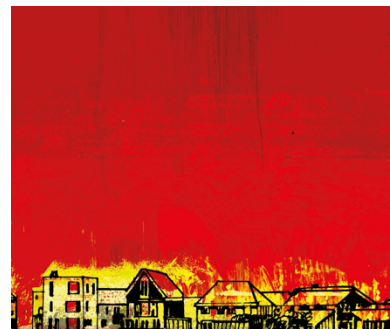
Publicaties

Het onderzoek leidde tot een publicatie in [De Groene Amsterdammer](#). Redacteur Romy van der Burgh was te gast bij radioprogramma [De Nieuws BV](#) op NPO Radio1, [De Marker](#), online platform van BNN VARA maakte een explainer-video van het onderzoek. In januari 2025 werd er door het [tv-programma Human-Rewind](#) (van VPRO) een aflevering gewijd aan het onderzoek naar aanleiding van het verbod van Israël op UNRWA. Naar aanleiding van het onderzoek werden Kamervragen gesteld door Kati Piri (PvdA-Groenlinks). Ook werd er in [De Groene Amsterdammer](#) door de drie auteurs een vervolg-reportage geschreven.

2 miljoen ouderen wonen in huizen die in de zomer te warm worden

De hittegolven van de toekomst worden heter, duren langer en komen vaker voor. Daar zijn Nederlandse huizen niet op gebouwd, die zijn juist ontworpen om de zon zoveel mogelijk binnen te laten. Zeker voor ouderen kan dit gevaarlijk zijn: 'Je ziet de hittegolven zo terug in de CBS-statistieken van oversterfte.'

Sinds 2021 gelden er normen voor nieuwbouwwoningen: als hun 'hittescore' te hoog is mogen ze niet zo worden gebouwd. Wij analyseerden de hittescores die sinds dat moment ook op bestaande woningen worden geplakt, in totaal 1.3 miljoen. We koppelden deze gegevens aan data van het CBS om zo een beeld te krijgen van de risicogroepen. Het blijkt dat bijna 2 miljoen ouderen in huizen met een hoge hittescore wonen, en bijna 10 miljoen Nederlanders in totaal.

Beeld: Groene Amsterdammer

We werkten voor dit project samen met een grote groep landelijke en regionale media. De regionale media verstrekten we de data van hun eigen verspreidingsgebied, waar zij vervolgens de verhalen bij zochten. Landelijk publiceren we het [nieuws](#) en een [achtergrondstuk](#) in *Trouw*, een longread in *De Groene Amsterdammer*, en wijdt EenVandaag een [item](#) aan het onderzoek. EenVandaag maakt ook een interactieve [kaart](#), waarop te zien is wat de bekende hittescores zijn.

Regionaal publiceren we met de volgende partners: [De Gelderlander](#), [Tubantia](#), [De Stentor](#), [Leidsch Dagblad](#), [Noord Hollands Dagblad](#), [Den Haag Centraal](#), [Vers Beton](#) en de [Onderzoeksredactie Brabant](#).

Minister start onderzoek

De dag na publicatie vraagt minister Keijzer van Volkshuisvesting haar ambtenaren om een stand van zaken te maken over hittestress. Kamerleden Welzijn en Joseph van Nieuw Sociaal Contract stellen Kamervragen naar aanleiding van de publicaties. In *Trouw* verschijnt later in de week een [opiniestuk](#) over wat bewoners wel tegen hitte in

huis kunnen doen. Bij [Tubantia](#) meldt zich een vrouw die zich herkent in de verhalen en waarover een follow-up-artikel verschijnt. [De Stentor](#) schrijft een paar weken later over lokale politici die aandringen op oplossingen voor hete huizen.

Onderzoekers van de Hogeschool van Amsterdam en adviesbureau Tauw vragen aan ons of we de data kunnen delen en meer uitleg kunnen geven. Daarnaast worden we gevraagd door De Groene Huisvesters, een verband van woningcorporaties, om meer over onze resultaten te vertellen aan hun leden.

Op 17 september vertelt redacteur Michelle Salomons over het onderzoek tijdens een interne bijeenkomst van vijftien woningcorporaties en een aantal experts en beleidsmedewerkers. Ze vertelt hier ook over de reacties van corporaties tijdens het onderzoek en de verschillende aanpakken. Ter plekke werd geopperd om een werkgroep op te richten om landelijk beleid te initiëren.

2 sept

Privacyschending door Uber was onderdeel van hun lobbystrategie

Eind augustus kreeg taxiplatform Uber een recordboete van de Autoriteit Persoonsgegevens voor het delen van Europese data met de Verenigde Staten. Het bedrijf stelde tegen de boete in beroep te gaan, omdat de privacywetgeving volgens het bedrijf lange tijd 'onduidelijk' was.

Maar dat Uber zich niet aan de privacywetgeving hield, wist het bedrijf al jaren, blijkt uit onderzoek van [Investico](#) en het [Financieele Dagblad](#), mede voor [De Groene Amsterdammer](#) en voor [Trouw](#). Op basis van informatie uit de [Uber Files](#), een ICIJ-lek waar Investico in 2022 aan deelnam, aangevuld met informatie uit een lek van het Colombiaanse OM via OCCRP, schreven we dat Uber informatie over zijn chauffeurs al te gemakkelijk deelde met buitenlandse opsporingsdiensten, om zo zijn eigen imago op te poetsen. Het nieuws werd overgenomen op een aantal juridische blogs.

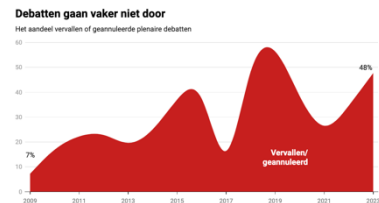
De verborgen strijd om de Kameragenda

Wie bepaalt waar de Tweede Kamer het over heeft? En, waar de Kamer het niet over heeft? Want wie de agenda beheerst, heeft macht. Ook in politiek Den Haag.

Maar die macht ligt, zeker in politiek Den Haag, niet zichtbaar voor het grijpen, en de strijd om de Kameragenda is dan ook tamelijk onzichtbaar. Dus het leek in eerste instantie een onmogelijke vraag, maar zestien jaar Kamerarchieven leverden heel wat op. Investico en *De Groene Amsterdammer* onderzochten al deze vergaderingen sinds 2008 – 7.489 in totaal.

De PVV bleek al vijf jaar, lang voor haar verkiezingszege, het vergaderschema in Den Haag te domineren. De SP en de partij van Wilders dienden van alle partijen veruit de meeste debataanvragen in. En dat loonde: de PVV kreeg de afgelopen jaren steeds meer debatten op de agenda, en van alle partijen vaak ook nog eens de meeste. Haagse politici hadden het de afgelopen jaren dus het vaakst over onderwerpen die de PVV had aangedragen.

Tweede Kamerleden kondigen debatten vaak groots aan op tv, Twitter of Youtube, maar krabbelen hier steeds vaker van terug. Kamerleden annuleren de helft van alle ingeplande debatten of laten die vervallen. In tien jaar tijd is het aantal debatten dat van de agenda verdwijnt, bijna verdubbeld.

Beeld: Groene Amsterdammer

De resultaten van het onderzoek worden gepubliceerd in [De Groene Amsterdammer](#). Het onderzoek wordt besproken in het NPO Radio1 programma [Spraakmakers](#), en in het NPO Radio1 programma Humberto. Coen van de Ven en Michelle Salomons worden uitgenodigd door de data-afdeling van de Tweede Kamer om over hun onderzoek te vertellen tijdens een speciale dataweek in Den Haag in april 2025.

Debatavond

Op woensdag 2 oktober organiseert Investico naar aanleiding van dit artikel een debatavond in de Bibliotheek Neude in Utrecht, met onder andere SP-politicus Renske Leijten, politicoloog Carla Hoetink en parlementair journalist Auke van Eijdsen, De Groene-journalist Coen van de Ven en Investico-journalisten Michelle Salomons en Muriël Louman.

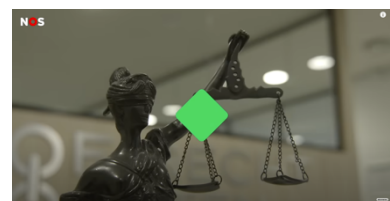
Klassenjustitie in Nederland

Voor hetzelfde misdrijf kom je er als laagopgeleide verdachte met een migratieachtergrond in het strafrecht slechter vanaf dan hoogopgeleiden zonder migratieachtergrond: het OM gaat vaker over tot vervolging, de rechter verklaart je vaker schuldig en stuurt je vaker naar de gevangenis. Klassenjustitie werd op deze manier niet eerder onderzocht.

Uit interviews met officieren van justitie en rechters blijkt hoe het kan dat verdachten uit een 'goed milieu' er in het strafrecht beter vanaf komen. Zo heerst bij een deel van de rechters de expliciete overtuiging dat wanneer je 'hoger' op de maatschappelijke ladder staat, je meer te verliezen hebt en daardoor een lagere straf verdient. En dat gevangenisstraf voor mensen onderaan de ladder minder ingrijpend is en zij dus een hogere straf kunnen krijgen. 'Iemand die niks heeft, neem je dus ook niet zoveel af', zegt een rechter.

Voor dit onderzoek werkten we samen met NOS op 3 en schreven we een longread voor *De Groene Amsterdammer*. We maakten ook een aflevering van *Speurwerk* over het onderzoek. In Pakhuis de Zwijger organiseerden we op 31 oktober een debatavond over ongelijkheid in de rechtsstaat. Ook in de podcast van *De Groene Amsterdammer* mochten we vertellen over hoe we ons onderzoek hebben aangepakt en wat de belangrijkste conclusies zijn.

De ochtend van publicatie mochten we [bij NPO Radio1](#) vertellen over ons onderzoek. Verder werd het nieuws overgenomen door verschillende media, zoals [dagblad Trouw](#) en [nu.nl](#). Op 12 oktober mochten we in het [radioprogramma Nieuwsweekend](#) vertellen over ons onderzoek. Op 21 oktober schoven we aan bij de NTR-talkshow [De Sociëteit](#) om samen met de voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak en de directeur van Humanitas over ons onderzoek te spreken.

Beeld: NOS op 3

Discussie komt op gang

De Raad voor de Rechtspraak schreef [in een reactie](#): 'Het onderzoek van Investico en NOS op 3 houdt ons, net als eerdere onderzoeken, een spiegel voor'.

De Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme reageerde op ons onderzoek door een eigen ervaring te delen. De SP diende kamervragen in naar aanleiding van ons onderzoek.

Research fellow aan het Centrum voor Migratierecht van de Radboud Universiteit Nijmegen Carolus Grütters schreef [een opinieartikel](#) in *NRC* naar aanleiding van onze publicaties waarin hij opriep tot meer onderzoek naar klassenjustitie in Nederland.

Folkert Jensma [schreef zijn tweewekelijkse column](#) over onze discussieavond over ons onderzoek in pakhuis De Zwijger.

Kort na publicatie verschenen in het Nederlands Juristenblad twee artikelen van onderzoekers en rechters. De een is van Ashley Terlouw (SteR-voorzitter en hoogleraar rechtssociologie) samen met Anne-Marie Smit (senior raadsheer strafrecht bij het Gerechtshof Den Bosch).

Wij horen van mensen werkzaam in het recht dat ons onderzoek veel losmaakt binnen de rechtspraak. Zo organiseerde de rechtbank Amsterdam (afdeling bestuursrecht) een bijeenkomst over klassenjustitie naar aanleiding van ons onderzoek en nodigde ons uit een presentatie te geven. Ook de afdeling recht van de Universiteit van Leiden heeft ons uitgenodigd voor een presentatie.

Theatermaker Raymi Sambo nodigde ons uit voor een gesprek omdat hij een theatervoorstelling wil maken over klassenjustitie. Hij was zeer geïnteresseerd in onze onderzoeksresultaten en ervaringen. Het Vlaams-Nederlands Huis voor Cultuur en Debat de Buren nodigde ons uit voor een bijeenkomst over 'mythen en feiten over klassenjustitie'.

Nederland onvoldoende voorbereid op hevige regen

Van de 77 Nederlandse ziekenhuizen die acute zorg verlenen, komen er 17 in de problemen als er een korte, heftige regenbui valt. Bijvoorbeeld doordat ambulances en patiënten het ziekenhuis niet meer kunnen bereiken vanwege plassen op de weg, of doordat de Spoedeisende Hulp overstroomt of onbereikbaar wordt.

Dit blijkt uit onderzoek van [Investico](#) in samenwerking met [Nu.nl](#), [De Gelderlander](#), [De Stentor](#) en [De Groene Amsterdammer](#), met behulp van een gedetailleerd model dat door kennisinstituut Deltares werd ontwikkeld. In dat model wordt gesimuleerd hoeveel water er op straat blijft staan nadat een korte, hevige bui valt. 'Deze analyse geeft een goed eerste beeld van de risico's', zegt Nanco Dolman, hydroloog bij Deltares. 'Als je hierop ziet dat een ziekenhuis geblokkeerd raakt, is dat zeker reden voor vragen.'

'We zijn in Nederland veel minder bezig met de gevolgen van hevige regen dan met overstromingen vanuit de zee of de grote rivieren', zegt Dolman. Het overstromen van ziekenhuizen is daar maar één aspect in, zegt hij. 'Bij de overstromingen in Limburg in 2021 hebben we kunnen zien wat de gevolgen kunnen zijn van dit soort extreem weer.'

De dag van publicatie werd ons nieuws overgenomen door diverse andere media, zoals [NOS](#) en [NRC](#). Muriel Louman besprak het onderzoek op NPO [Radio1](#) en Emiel Woutersen bij QMusic. Daarbij werd het meerdere keren op NOS radio besproken. EenVandaag behandelde het nieuws uitgebreid op de [radio](#), [website](#) en op [televisie](#) waarbij ze meerdere experts op het gebied aan het woord lieten. Daarbij maakte [de Groene Amsterdammer](#) een [podcast](#) met de drie auteurs.

Gemeente haakt in

Ook werd het besproken in de gemeenteraad van onder andere Leidschendam-Voorburg en Amsterdam. In Amsterdam is Muriël Louman als inspreker uitgenodigd om het onderzoek toe te lichten en vragen te beantwoorden. In de gemeente Smallerland willen ze met het ziekenhuis om tafel om het probleem te bekijken, vertelt burgemeester Jan Rijpstra.

Hoe gemeentelijke agressieprotocollen lastige burgers buitenspel zetten

Tegenwoordig hebben bijna alle gemeenten een agressieprotocol. Het is een handleiding waarin staat hoe ambtenaren om moeten gaan met 'agressieve burgers' en welke maatregelen zij op mogen leggen bij agressief gedrag, een waarschuwingsbrief en bij herhaling een pand- of contactverbod.

Uit onderzoek van Investico blijkt dat er geen landelijk overzicht bestaat van de omgang met agressieprotocollen en dat er grote verschillen zijn in hoe gemeenten agressief gedrag definiëren. Het hangt af van de medewerker die verantwoordelijk is voor de veiligheid van de medewerkers en wat zij als agressie definiëren.

In sommige gemeenten treedt het protocol al in werking wanneer iemand 'smeekt', 'kritiek uit' of 'teleurgesteld blijft'. Wanneer dit gedrag aanhoudt, word je geregistreerd en kan het zelfs leiden tot een contactverbod. De enige manier om tegen dit besluit in te gaan is door een klacht in te dienen bij de gemeente. Maar van de 31 waarschuwingsbrieven die Investico heeft kunnen inzien, verwijzen er slechts drie naar dit recht in hun brieven.

Voor dit onderzoek vroeg Investico aan alle gemeenten hoe vaak medewerkers te maken kregen met agressie en welke sancties zijn opgelegd. 160 van de ruim 300 Nederlandse gemeenten zijn ingegaan op onze vragen; 100 daarvan hebben met ons hun aantallen incidenten gedeeld en van 85 gemeenten kon Investico het agressieprotocol inzien. Daarnaast spraken we met gemeentelijke 'agressie-coördinatoren', ombudsmannen, beleidsmakers, sociaal advocaten en burgers die vinden dat ze onterecht als agressief zijn getypeerd.

Voor dit onderzoek schreven we een artikel voor [dagblad Trouw](#) dat op de voorpagina van de Verdieping terecht kwam. Daarnaast schreven we een longread voor [De Groene Amsterdammer](#). Het onderzoek werd verder ook opgepikt door [Binnenlands Bestuur](#), het platform voor ambtenaren en bestuurders in alle lagen van de overheid.

Beeld: Trouw

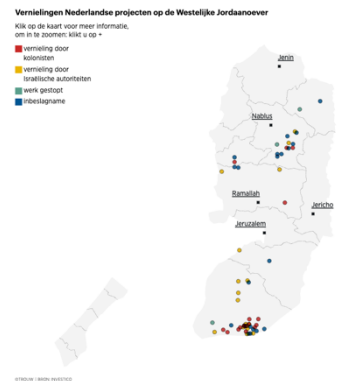
Israël vernielde zeker 59 Nederlandse projecten op Westelijke Jordaanoever

Net als veel andere Europese landen stelt Nederland geld beschikbaar voor ontwikkelingsprojecten op de Westelijke Jordaanoever, zoals watertanks voor Palestijnse boeren, zonnepanelen voor gemeenschappen, en nieuwe wegen van en naar afgelegen dorpjes. Kolonisten en het Israëlische leger, dat op de bezette Jordaanoever de dienst uitmaakt, vernielen deze projecten regelmatig.

Incidenteel komen die vernielingen in het nieuws, of worden beelden gedeeld op sociale media, maar een actueel overzicht ontbrak tot nu toe voor Nederlandse projecten. [Investico](#) onderzocht het, en daaruit bleek dat sinds 2017 zeker 59 keer (mede) door Nederland gefinancierde ontwikkelingsprojecten op de Westelijke Jordaanoever vernield, bestolen of gesaboteerd door het Israëlische leger of kolonisten. Ruim de helft van die incidenten vond plaats sinds het uitbreken van de oorlog op 7 oktober 2023, blijkt onder meer uit documenten van Buitenlandse Zaken opgevraagd met een beroep op de Wet Open Overheid (Woo).

Publicaties

[De Groene Amsterdammer](#) publiceert een long read, [Trouw](#) maakt een eigen verhaal op basis van de documenten, inclusief kaart van waar de vernielingen plaatsvonden. De NOS neemt het nieuws over op de [website](#), maar maakt er ook een item over in het NOS-journaal op tv, waarvoor hun correspondent een van de locaties op de Westelijke Jordaanoever bezoekt waar vernielingen hebben plaatsgevonden.

Beeld: Trouw

Het nieuws wordt ook overgenomen door [NRC](#), [NU.nl](#), [RTL](#), [cestmocro](#), [The Rights Forum](#), [Solar Magazine](#) en [Jonet](#). Het CIDI wijdt ook een [bericht](#) op hun website aan het onderzoek. Radioprogramma [VROEG!](#) nodigde de onderzoekers uit om in hun programma een uur over het onderzoek en eerdere, gerelateerde onderzoeken te komen vertellen.

Kamervragen

D66-Kamerlid Mpanzu Bamenga heeft [Kamervragen](#) gesteld aan de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp naar aanleiding van het onderzoek.

Nederland biedt vluchtelingen die door hun herkomstland bedreigd worden te weinig veiligheid

Nederland biedt onderdak aan politieke vluchtelingen, maar faalt erin hen te beschermen tegen buitenlandse intimidatie en bedreiging. Zo leven Iraanse mensenrechtenactivisten vaak in angst. In het afgelopen decennium werden twee Iraniërs vermoord, een derde ontkwam daar afgelopen zomer op het nippertje aan.

De overheid en de politie kunnen de veiligheid van mensenrechtenactivisten, dissidenten en journalisten onvoldoende waarborgen, blijkt uit onderzoek van [Investico](#) voor [De Groene Amsterdammer](#). Terwijl buitenlandse inmenging een steeds belangrijker onderwerp is in Den Haag, krijgen dissidenten die daadwerkelijk te maken hebben met bedreiging uit hun herkomstland, nauwelijks voet aan de grond bij de politie. Baliemedewerkers, die een melding of aangifte moeten registreren, zijn niet vaak onvoldoende getraind in het omgaan met dergelijke problematiek – en maar weinig eenheden hebben een team dat gespecialiseerd is in ‘maatschappelijke dreigingen’. Veel van de dissidenten met wie Investico sprak, kregen pas bescherming na tussenkomst van bijvoorbeeld Buitenlandse Zaken of eigen connecties binnen de politie.

Investico-redacteur Michelle Salomons lichtte het onderzoek op de ochtend van publicatie uitgebreid toe in [Het Mediaforum](#) op NPO Radio 1.

Letselschade arbeidsmigranten

Honderdduizenden arbeidsmigranten werken in Nederlandse bedrijven, en elk jaar raken honderden van hen betrokken bij een ongeluk op het werk, zonder dat de arbeidsinspectie daarvan op de hoogte wordt gesteld en gevaarlijke situaties worden aangepast. De slachtoffers keren terug naar hun thuisland.

Investico werkte samen met collega's van Argos (VPRO) en onderzoeksjournalisten van Context (Roemenië), Onet (Polen) en Balkan Insight aan een onderzoek naar letselschadezaken die arbeidsmigranten aanspannen. Uit een analyse van dossiers van letselschadezaken blijkt dat werkgevers een flink deel van de ongevallen nooit melden bij de Arbeidsinspectie, wat ervoor zorgt dat onveilige situaties binnen bedrijven niet aan het licht komen. Ook werken werkgevers letselschadezaken tegen door bijvoorbeeld te beweren dat ze niet aansprakelijk zijn, bewijs en getuigen te beïnvloeden en tijd te rekken. De Arbeidsinspectie heeft inmiddels een nieuw systeem ingesteld, waarbij werkgevers zelf onderzoek moeten doen naar ongevallen, in plaats van de inspectie.

Onze collega's in Roemenië, Bulgarije en Polen onderzochten de zaken van arbeidsmigranten die in Nederland een ongeval hebben gekregen en zijn teruggekeerd naar hun thuisland. Zij wisten deze slachtoffers op te sporen, waardoor ze hielpen bij het reconstrueren van de verhalen. Tot nu toe was er in Polen en Roemenië nauwelijks of helemaal geen berichtgeving over de omstandigheden waarin arbeidsmigranten in Nederland wonen en werken, en behoren deze artikelen tot de eerste hierover.

Publicaties

De grote Poolse nieuwssite Onet publiceerde [een nieuwsbericht](#) en [een longread](#). Het Roemeense onderzoeksmedium Context maakte een [nieuwsbericht](#) en [een longread](#), waarbij ook videobeelden en foto's werden geplaatst. Het regionale nieuwsplatform Balkan Insight publiceerde een longread. Het tijdschrift Polish Newsweek vertaalde het artikel van Investico naar het Pools en publiceerde het op haar website. Het artikel van Onet werd goed gelezen, met meer dan 430.000 weergaven, waarna de Poolse publieke omroep heeft aangegeven om in een van haar actualiteitenprogramma's ook aandacht te gaan besteden aan het onderzoek.

[Argos](#) maakte op 21 december [een radio-reportage](#) over het onderzoek, waarbij Sylvana van den Braak en Machteld Veen live in de studio de bevindingen deelden.

Daarnaast publiceerde Argos [een online video-afllevering](#) die te bekijken is op NPO Start. [De Groene Amsterdammer](#) publiceerde op 3 januari 2025 een artikel over het onderzoek. Sylvana van den Braak, Freyan Bosma en Machteld Veen zijn ook te horen in [Speurwerk](#), de podcast van Investico. Investico publiceerde twee nieuwsberichten over het onderzoek: [één nieuwsbericht](#) over de werkwijze van de arbeidsinspectie en [de ander](#) over het aantal letselschadezaken dat in Nederland achter gesloten deuren wordt afgehandeld. [Rendement uitgeverij](#) en [de website Infraside](#) besteden via berichtgeving aandacht aan het onderzoek van Investico.

GroenLinks, PvdA en de ChristenUnie stelden op 22 januari 2025 in de gemeenteraad West Betuwe [raadvragen](#) naar aanleiding van ons artikel..

Hoogleraar Tesseltje de Lange publiceerde een blog naar aanleiding van onze publicaties. Het artikel werd goed gedeeld op sociale media, door onder andere straatdokter Michelle van Tongerloo en onderzoeker/vakbonds lid Imke van Gardingen.

Beeld: LinkedIn

